

Monmouthshire Select Committee Minutes

Meeting of Pwyllgor Craffu Pobl held at Council Chamber, County Hall, The Rhadyr USK on Dydd Mawrth, 17eg Mehefin, 2025 at 10.00 am

Councillors Present

County Councillor Jackie Strong, (Chair)
County Councillor Sue Riley, (Vice Chair)

County Councillors: Jan Butler,
Christopher Edwards, Simon Howarth,
Penny Jones, Maureen Powell, Jill Bond and
Peter Strong

Officers in Attendance

Hazel Ilett, Rheolwyr Craffu
Robert McGowan, Swyddog Polisi a Chraffu
Rebecca Hall, Play Development Lead
Jenny Jenkins, Pennaeth Gwasanaethau Oedolion
Nick John, Business Manager
Mike Moran, Community Infrastructure Coordinator
Leanne Watkins, Integrated Service Manager
Bethan Hopkins

APOLOGIES: County Councillors Maria Stevens and Martyn Groucutt

1. Ethol Cadeirydd.

Enwebwyd y Cyngorydd Strong gan y Cyngorydd Powell, ac eiliwyd hyn gan y Cyngorydd Bond.

Nid oedd unrhyw enwebiadau eraill. Etholwyd y Cyngorydd Strong.

2. Penodi Is-gadeirydd.

Enwebwyd y Cyngorydd Riley gan y Cyngorydd Bond, ac eiliwyd hyn gan y Cyngorydd Edwards.

Nid oedd unrhyw enwebiadau eraill. Penodwyd y Cyngorydd Riley.

3. Ymddiheuriadau dros Absenoldeb.

Ymddiheurodd y Cyngorydd Groucutt a chafodd ei ddirprwyo gan y Cyngorydd Bond. Derbyniwyd ymddiheuriadau hefyd gan y Cyngorydd Stevens, a oedd yn cael ei dirprwyo gan y Cyngorydd Peter Strong.

4. Datganiadau o Fuddiant

Datganodd y Cyngorydd Jones fuddiant di-ragfarn yn Eitem 6 fel aelod annibynnol o Fwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan.

Datganodd y Cyngorydd Butler a'r Cyngorydd Bond fuddiannau di-ragfarn yn Eitem 6 gan eu bod yn eistedd ar Llais Cymru.

5. Fforwm Agored i'r Cyhoedd.

Nid oedd unrhyw aelodau o'r cyhoedd yn bresennol.

6. Adroddiad Archwilio Cymru ar Ryddhau Cleifion o Ysbyty (Gwent Gyfan) – Archwilio Cymru i gyflwyno canfyddiadau eu hadroddiad arolygu ar ryddhau o ysbytai yng Ngwent.

Cyflwynodd Bethan Hopkins a Leanne Watkins yr adroddiad a chyflwynodd eu prif ganfyddiadau o'r archwiliad. Rhoddodd Jenny Jenkins gyflwyniad a gyda'i gilydd, fe wnaethant ateb cwestiynau'r Aelodau:

Cwestiynau Allweddol gan Aelodau:

- Mynegodd y Cynghorydd Bond rwystredigaeth bod y wybodaeth a adolygodd wedi dyddio a bod y wybodaeth ddiweddaraf a gyflwynwyd yn ystod y cyfarfod heb ei rhannu ymlaen llaw, gan gyfyngu ar ei gallu i graffu'n effeithiol. Gofynnodd am rannu gwybodaeth ddiweddaraf ymlaen llaw mewn cyfarfodydd yn y dyfodol er mwyn caniatáu craffu priodol.

Cydnabu Jenny bwysigrwydd rhannu gwybodaeth ddiweddaraf a chytunodd i ddosbarthu'r data. Pwysleisiodd mai'r prif thema oedd y gwelliant yn hyd yr arhosiad er gwaethaf y nifer cyson o oediadau. Camau gweithredu: Jenny Jenkins.

- Gofynnodd y Cynghorydd Bond sut mae'r awydd i risg wedi newid ac a oes problemau o hyd gydag adnoddau er gwaethaf y gwelliannau a wnaed.

Esboniodd Bethan fod osgoi risg yn thema gyffredin mewn lleoliadau aciwt, gyda chlinigwyr yn aml yn ceisio cael cleifion i safon uwch cyn eu rhyddhau. Ychwanegodd Leanne fod cyfathrebu ac addysg yn allweddol i leihau osgoi risg.

- Gofynnodd y Cynghorydd Edwards a gedwir unrhyw ddata ar gleifion a ryddhawyd yn yr wythnosau ar ôl gadael yr ysbyty ac a yw hyn yn effeithio ar eu hangen i ddychwelyd am driniaeth feddygol.

Esboniodd Leanne fod data ar ail-dderbyniadau yn cael ei gadw gan ofal eilaidd, ac os bydd claf yn dychwelyd, maent yn adolygu beth aeth o'i le a sut i'w drwsio.

- Gofynnodd y Cynghorydd Edwards a yw'r cyfnod rhyddhau yn dechrau eto os yw claf yn symud i ysbyty arall o fewn strwythur Aneurin Bevan.

Eglurhaodd Jenny nad yw hyd yr arhosiad yn dechrau eto pan fydd claf yn symud; mae'n barhaus ac nid oes ots os ydynt yn symud ysbyty.

- Gofynnodd y Cynghorydd Edwards am y cyfraddau absenoldeb heb ei gynllunio yn arddangosyn 5 a pham nad oes data ar gael ers mis Mehefin 2023.

Soniodd Jenny eu bod yn gweithio i leihau absenoldebau heb eu cynllunio gyda chefnogaeth Adnoddau Dynol ac adroddiadau rheolaidd i reolwyr. Ychwanegodd Bethan fod y diffyg data ers mis Mehefin 2023 oherwydd nad yw Llywodraeth Cymru wedi'i gyhoeddi.

- Cwestiynodd y Cyngorydd Edwards pam fod ffigur Sir Fynwy ar gyfer asesiadau gofal cymdeithasol mor uchel ac a oedd arferion gorau o Gaerffili yn cael eu rhannu.

Nododd Jenny fod Sir Fynwy wedi gwneud llawer o waith i leihau ffigurau asesiadau gofal cymdeithasol ac wedi gweithio gyda Chaerffili i ymgorffori arferion gorau, yn enwedig wrth ddatblygu eu gwasanaeth ail-alluogi.

- Roedd Cyngorydd Riley wedi cydnabod cyfyngiadau'r dull dilysu data a mynegodd bryder nad oedd rhai pobl yn cael eu cynnwys yn y data.

Roedd Jenny wedi cydnabod heriau'r dull dilysu data a'r angen i'w reoli'n effeithiol.

- Gofynnodd y Cyngorydd Riley sut mae'r angen am gytundeb teuluol yn sefyll neu'n gwrthdaro â phobl y bernir bod ganddynt alluedd, gan nodi y gall absenoldeb asesiadau budd gorau fod yn frawychus i'r rhai sydd â phŵer atwrnai parhaol (LPA).

Esboniodd Jenny fod angen rheoli dynameg teuluol ac amgylchiadau unigol, ac yn aml mae angen amser ar deuluoedd i ddeall penderfyniadau. Cefnogodd Leanne hyn trwy nodi'r heriau a wynebir ar y ward.

- Cwestiynodd y Cyngorydd Riley a yw hunan-ariannu yn arwain at trosglwyddiadau cyflymach i gleifion.

Eglurodd Jenny nad yw hunan-ariannu o reidrwydd yn hwyluso trosglwyddiadau cyflymach, gan ei fod yn cynnwys dod o hyd i leoliadau priodol a thrafod gyda chartrefi gofal.

- Gofynnodd y Cyngorydd Riley a yw gweithwyr gofal bellach yn gweithio eu horiau contract llawn, gan fod pryderon fod hyn heb wella ers COVID.

Cadarnhaodd Jenny fod gweithwyr gofal sydd mewn gwaith yn gweithio eu horiau contract llawn.

- Gofynnodd y Cyngorydd Butler am eglurhad ar acronymau. Mynegodd bryder ynghylch yr angen am systemau cyfrifiadurol lluosog a gofynnodd a oes unrhyw waith yn cael ei wneud i'w safoni, ac a oes gan Sir Fynwy rôl yn hyn.

Esboniodd Leanne yr heriau o ddefnyddio systemau cyfrifiadurol lluosog a soniodd ei fod wedi'i nodi fel pryder. Ychwanegodd Jenny fod ymdrechion blaenorol i integreiddio systemau wedi wynebu problemau technegol a chyfreithiol, ac mae Sir Fynwy yn gweithio'n rhanbarthol i ddatblygu safoni gyda system newydd o'r enw Mosaic. Gwnaeth Bethan Hopkins sylwadau ar yr heriau o integreiddio systemau TG ar gyfer iechyd a gofal cymdeithasol, gan nodi bod hwn yn fater cenedlaethol, nid yn benodol i'r rhanbarth yn unig. Pwysleisiodd yr angen am system TG

soffistigedig, integredig sy'n caniatáu i iechyd a gofal cymdeithasol rannu gwybodaeth yn ddi-dor. Roedd Bethan wedi cydnabod yr heriau ymarferol y mae staff yn eu hwynebu, megis defnyddio sgriniau a mewngofnodiadau lluosog, a thanlinellodd bwysigrwydd cydnabod y rhwystrau hyn yn yr adroddiad.

- Gofynnodd y Cyngorydd Butler am eglurhad ynghylch arwyddocâd cost gofal cartref sydd wedi'i gapio ar £100.

Esboniodd Jenny Jenkins mai'r uchafswm tâl am ofal cartref yw £100 yr wythnos yn dilyn cwblhau asesiad ariannol. Mae hyn yn symleiddio'r broses asesu ariannol ar gyfer gofal cartref, gan nad oes angen ystyried asedau cyfalaf, yn wahanol i'r asesiadau ariannol mwy cymhleth sydd eu hangen ar gyfer lleoliadau preswyl.

- Cwestiynodd y Cyngorydd Howarth pam y cymerodd naw mis i graffu ar yr adroddiad archwilio.

Esboniodd Bethan fod yr oedi wrth graffu ar yr adroddiad oherwydd y cydgysylltu helaeth sydd ei angen ar gyfer adroddiad rhanbarthol, a oedd yn gorfod mynd trwy strwythurau'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol.

- Holodd y Cyngorydd Howarth am weithrediadau'r byrddau iechyd o ddydd Gwener i ddydd Llun a sut mae hyn yn effeithio ar ryddhau cleifion.

Nododd Bethan fod y mater o ryddhau cleifion ar benwythnosau yn her genedlaethol, gyda phatrymau gweithredol yn effeithio ar y broses ryddhau.

- Gofynnodd y Cyngorydd Howarth am effeithiolrwydd y grant £15 miliwn gan Lywodraeth Cymru a fwriadwyd i wella gweithrediadau rhyddhau.

Eglurodd Bethan a Jenny fod y grant £15 miliwn wedi'i fwriadu i fynd i'r afael â heriau gweithredol, ond ni ddarparwyd manylion penodol.

- Mynegodd y Cyngorydd Howarth awydd i adolygu data 2024-2025 yn fanwl yn hytrach na'i gyflwyno yn ystod y cyfarfod.

Roedd Jenny wedi cydnabod yr awydd i adolygu data 2024-2025 yn fanwl a nododd fod nifer cyfartalog y cyfnod oedi yn parhau'n gyson, ond bod hyd yr arhosiad wedi gwella. Eglurodd Bethan fod yr adolygiad a gynhaliwyd yn rhan o raglen chwe nod Llywodraeth Cymru, gan ganolbwyntio'n benodol ar nodau pump a chwech, sy'n ymwneud â chynllunio rhyddhau a llif gofal brys. Nododd nad oedd atal ac ymyrraeth gynnar, a gwmpesir o dan nodau un a dau, wedi'u cynnwys yn yr adolygiad penodol hwn. Soniodd Bethan y byddai'r meysydd hyn yn cael sylw mewn darnau gwaith ar wahân.

- Gofynnodd y Cyngorydd Howarth a yw Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan (ABUHB) yn ymdrin â rhyddhau cleifion pan fo cymhlethdodau gyda chynlluniau gofal a chyllid.

Trafododd Jenny a Leanne y broses o ryddhau cleifion gofal cymhleth, gan nodi bod asesiadau gofal iechyd parhaus yn cael eu rheoli o fewn gofal sylfaenol i wella'r broses.

- Wrth dynnu sylw at y galw cynyddol ar gyllidebau iechyd a gofal cymdeithasol oherwydd y boblogaeth sy'n heneiddio yn Sir Fynwy, cwestiynodd y Cynghorydd Howarth effaith unedau gofal critigol a throsglwyddo cleifion ar gysylltedd a chydlyn gofal.

Tynnodd Jenny sylw at y ffocws strategol ar ymyrraeth gynnar ac atal i fynd i'r afael â'r galw cynyddol oherwydd y boblogaeth sy'n heneiddio.

Roedd Leanne wedi trafod mynd i'r afael ag effaith unedau gofal critigol a throsglwyddo cleifion, gan gydnabod yr heriau a'r angen am gydlyn gwell.

- Gofynnodd y Cynghorydd Powell a fyddai darparu cyflog a chyfleusterau gwell i ofalwyr lleol yn helpu i recriwtio mwy o ofalwyr cymunedol.

Roedd Jenny wedi cydnabod, er y gallai gwell cyflog annog mwy o bobl i ymuno â'r gweithlu, fod Sir Fynwy eisoes yn talu rhai o'r cyfraddau uchaf am ofal cartref. Pwysleisiodd hefyd bwysigrwydd darparu hyfforddiant da a chynnig contractau hirdymor i asiantaethau gofal cartref i sicrhau sefydlogrwydd a buddsoddiad yn y gweithlu.

Crynodeb y Cadeirydd:

Diolchodd y Cadeirydd i Bethan o Archwilio Cymru am ei hamser yn cyflwyno ac ateb cwestiynau a diolchodd i'r Swyddogion am eu gwaith caled yn cefnogi staff i ddarparu'r ansawdd gofal gorau i'n preswylwyr.

7. Adroddiad Asesu Digonolrwydd Chwarae – I gynnal craffu cyn penderfynu ar yr adroddiad.

Cyflwynodd Rebecca Hall yr adroddiad a rhoddodd gyflwyniad cyn ateb cwestiynau, ynghyd â Mike Moran:

Cwestiynau Allweddol i Aelodau:

- Gofynnodd y Cynghorydd Butler a allai fod rhai diwrnodau chwarae wedi'u trefnu yn y parc yn ystod gwyliau'r haf, gan fod digon o chwarae heb ei drefnu ar hyn o bryd ond dim gweithgareddau wedi'u trefnu.

Ymatebodd Becky, er eu bod yn ymwybodol o'r angen am fwy o ddarpariaethau chwarae mewn ardaloedd gwledig, bod y gallu i gynnig cyfleoedd chwarae allgymorth yn dibynnu ar gyllid a lefelau staffio. Cynigiodd drefnu cyfarfod gyda chynghorwyr lleol a'r Cyngor Cymuned i drafod cyfleoedd posibl.

- Mynegodd y Cynghorydd Howarth bryder ynghylch y diffyg cyfleusterau i blant chwarae chwaraeon yn ystod y gaeaf mewn ardaloedd gwledig, gan sôn yn benodol am yr angen am ardaloedd chwarae 3G neu 4G. Pwysleisiodd bwysigrwydd gwrandao ar blant am yr hyn maen nhw ei eisiau ar gyfer cyfleusterau chwarae, yn hytrach na phenderfynu drostyn nhw. Tynnodd sylw at lwyddiant y cyfleusterau chwarae yng Ngilwern, gan nodi ei fod yn seiliedig ar yr hyn yr oedd y plant ei eisiau, a phwysleisiodd bwysigrwydd ymgynghori'n uniongyrchol â phlant mewn ardaloedd eraill. Soniodd am yr angen am weledigaeth a darpariaeth hirdymor y tu ôl i gynlluniau chwarae llwyddiannus i sicrhau cynaliadwyedd.

Cytunodd Becky â phwyslais y Cynghorydd Howarth ar leisiau plant yn ganolog i gynllunio darpariaethau chwarae. Soniodd, yn ystod eu hymgyngoriadau, fod canran uchel o blant wedi mynegi dewis dros chwarae y tu allan. Sicrhodd fod lleisiau plant yn cael eu hystyried wrth gynllunio darpariaethau chwarae dan oruchwyliaeth a mannau agored.

- Gofynnodd y Cynghorydd Riley a oedd yr ymgynghoriad â phlant ar gyfer yr Asesiad o Ddigonolrwydd Cyfleoedd Chwarae (ADCCh) wedi'i gwblhau neu a oedd yn parhau drwy gydol yr haf. Gwnaeth sylwadau ar holiadur rhieni Llywodraeth Cymru, gan nodi bod rhai cwestiynau wedi'u geirio'n wael a phwysleisiodd yr angen am ymgynghoriadau priodol o ran oedran ar gyfer phlant.

Roedd Becky wedi egluro fod yr ymgynghoriad ar gyfer yr Asesiad Digonolrwydd Chwarae wedi'i gwblhau, gan ei bod yn angenrheidiol cwblhau'r ADCCh eleni. Fodd bynnag, soniodd y byddai ymgynghori pellach â phlant dros yr haf ar gyfer cynllunio mannau a pharciau.

Roedd Becky wedi cydnabod pwysigrwydd ymgynghoriadau priodol i oedran a sicrhodd fod lleisiau plant yn ganolog i gynllunio darpariaethau chwarae.

- Mynegodd y Cynghorydd Edwards bryder ynghylch hygyrchedd darpariaethau chwarae haf i blant mewn wardiau gwledig, gan nodi bod yn rhaid i rieni deithio i fynd â'u plant i'r cynlluniau hyn. Soniodd am y gwelliannau a wnaed gan y prosiect Mannau Natur Cymunedol yn ei ward ond nododd fod yr offer chwarae yn yr ardal yn dal i fod yn brin. Gwelodd hyn fel cyfle a gollwyd i gwblhau'r cynllun a gofynnodd am gyllid ar gyfer gwella neu adnewyddu'r mannau chwarae hyn.

Roedd Becky wedi cydnabod y pryder ynghylch darpariaethau chwarae gwledig a soniodd eu bod yn cael eu monitro'n barhaus. Nododd fod cyllid ac argaeledd gweithlu yn ffactorau allweddol wrth bennu graddfa'r cyfleoedd allgymorth a chwarae a ddarperir.

Esboniodd Mike Moran fod yr asesiadau gwerth chwarae yn edrych ar yr ystod o weithgareddau sydd ar gael yn hytrach nag ansawdd yr offer. Soniodd fod cyllid ar gyfer gwelliannau i fannau chwarae fel arfer yn dod o gyllid adran 106, cyllid cyfalaf achlysurol Llywodraeth Cymru, a gweithio gyda grwpiau lleol. Nododd fod y mannau chwarae yn ward y Cynghorydd Edwards, fel y Danes a Bayfield, yn dal i

gael eu hystyried yn fannau chwarae ac wedi'u gwella gyda Mannau Natur Cymunedol.

Soniodd Mike hefyd am bwysigrwydd blaenoriaethu mannau chwarae mwy (neeps a laps) i gynnig gwerth chwarae gwell ac awgrymodd y gallai mannau chwarae llai gyda gwerth chwarae isel gael eu trosi'n rhywbeth gwahanol yn y dyfodol.

Cydnabuwyd yr angen i ddarparu ar gyfer plant hŷn (10-12 oed) a soniodd fod rhai mannau chwarae newydd wedi'u cynllunio i ddarparu ar gyfer y grŵp oedran hwn.

Cadarnhaodd Mike fod y man chwarae yng nghanol ward y Cynghorydd Edwards yn dal i gael ei ystyried yn ofod natur cymunedol ac yn fan chwarae i blant.

- Gofynnodd y Cadeirydd, y Cynghorydd Jackie Strong, sawl cwestiwn ar ran y Cynghorydd Bond. Gofynnodd beth yw'r meini prawf ar gyfer y tablau yn yr adroddiad ADCCh? Tynnodd sylw at y ffaith bod gan rai 'ambr' gamau gweithredu, tra nad oes gan rai. A allai 'ddim yn berthnasol' fod yn berthnasol? Nododd nad yw rhai ambr yn ymwneud â'r rhestr gamau gweithredu (ar dudalen 188). Gwnaeth sylw bod rhai bylchau wedi'u colli yn y rhestr gamau gweithredu.

Esboniodd Becky fod y sgôr RAG (Coch, Ambr, Gwyrdd) yn seiliedig ar a yw'r meini prawf wedi'u bodloni'n llawn (gwyrdd), a oes ganddynt feysydd i'w gwella (ambr), neu a oes angen gwelliant sylweddol arnynt (coch). Nododd efallai na fydd gan rai o'r meini prawf ambr gamau gweithredu os nad ydynt yn gyraeddadwy o fewn yr amserlen tair blynedd. Defnyddiwyd 'amherthnasol' ar gyfer meini prawf newydd a gyflwynwyd eleni na ellid eu cymharu ag asesiadau blaenorol.

- Heriodd y Cynghorydd Strong yr asesiad o ardal chwarae Longfellow sydd yn dadfeilio. Gofynnodd, os na allai'r parc sicrhau'r cyllid hwn, ble fyddai'r unig barc yn West End, Cil-y-coed, yn cael cyllid? Gwnaeth y sylw y byddai'n annhebygol y byddai'n sicrhau cyllid trwy greu lleoedd, gan nad yw o fewn y cwm pas ac nad oes Adran 106 oherwydd dim adeilad. O ystyried bod amddifadedd, gofynnodd pryd y byddai'r ardal hon yn derbyn cymorth?

Soniodd Becky y byddai'r ardaloedd chwarae yn cael eu hailasesu, a byddai cynlluniau ar gyfer y dyfodol yn cael eu gwneud yn seiliedig ar yr asesiadau hyn.

Cydnabu Mike fod angen uwchraddio ardal chwarae Longfellow Road ac eglurodd fod cyllid fel arfer yn dod o adran 106, grantiau Llywodraeth Cymru, neu weithio gyda grwpiau lleol. Soniodd y gallai lleoliad ardal chwarae Longfellow Road hefyd fod yn ffactor i'w ystyried ar gyfer ei gwella.

- Gofynnodd y Cynghorydd Strong sut mae gwerth chwarae yn cael ei gyfrifo a'i graffu/gwirio am gysondeb?

Cynigiodd Mike ddosbarthu'r ffurflen asesu a ddefnyddir i werthusosgoriau gwerth chwarae a soniodd eu bod yn bwriadu ailasesu ardaloedd chwarae i gael asesiadau wedi'u diweddarau.

- Gofynnodd y Cadeirydd, y Cynghorydd Jackie Strong, gwestiwn ar ran y Cynghorydd Penny Jones. Gofynnodd a ystyrir bod Ardaloedd Chwarae Lleol yn un mor bwysig â Ardaloedd Chwarae Cymdogaethol â Chyfarpar Chwarae gan eu bod yn darparu mannau chwarae i'r rhai mewn ardaloedd llai poblog fel pentrefi, gan ddarparu rhyngweithio cymdeithasol i blant a theuluoedd?

Esboniodd Mike nad yw Cynlluniau Gweithredu Lleol ar eu pen eu hunain yn darparu llawer o werth chwarae i lawer o bentrefi. Awgrymodd, ar gyfer pentrefi mwy, y dylai'r nod fod o leiaf un Cynllun Gweithredu Cenedlaethol, sy'n cynnig mwy o werth chwarae i ystod ehangach o blant. Cydnabu'r cymysgedd o ddarpariaethau mannau chwarae ar draws y sir a soniodd y gellid gwneud darn o waith i ddod â ffocws i'r mater hwn.

- Soniodd y Cynghorydd Peter Strong am y syniad o gael gwared ar fannau chwarae bach sydd bron â dim gwerth chwarae, y cyfeiriodd atynt fel "106 o fannau chwarae." Awgrymodd y gallai dull mwy hyblyg fod yn briodol, o ystyried demograffeg newidiol ardaloedd.

Esboniodd Mike nad oedd yr asesiad gwerth chwarae o reidrwydd yn edrych ar ansawdd yr offer ond yn hytrach ar yr ystod o weithgareddau y gallai plant gymryd rhan ynddynt. Soniodd fod y rhan fwyaf o'r mannau chwarae wedi'u graddio fel rhai gwael i ddechrau, ond bod gwelliannau wedi'u gwneud. Awgrymodd, ar gyfer pentrefi mwy, y dylai'r nod fod o leiaf un Cynllun Gweithredu Cenedlaethol.

Cytunodd Becky â phwysigrwydd lleisiau plant wrth gynllunio darpariaethau chwarae a soniodd fod dewisiadau plant ar gyfer chwarae y tu allan yn cael eu hystyried yn y ADCCh. Pwysleisiodd fod lleisiau plant yn ganolog i gynllunio darpariaethau chwarae dan oruchwyliaeth a mannau agored.

- Pwysleisiodd y Cynghorydd Peter Strong bwysigrwydd grwpiau hunangymorth a chynghorau cymuned wrth gynnal a chadw mannau chwarae, gan ddyfynnu enghraifft o'i ward lle'r oedd rhieni wedi cysylltu â'r cyngor i lanhau a phaentio man chwarae, a rhoddodd Cyngor Sir Fynwy gefnogaeth.

Cydnabu Becky bwysigrwydd ymgysylltu cymunedol a chynigiodd drefnu cyfarfod gyda chynghorwyr lleol a chynghorau cymuned i drafod darpariaethau chwarae.

- Nododd y Cynghorydd Peter Strong bwysigrwydd Cynghorau Cymuned wrth ymateb i sefyllfaoedd sy'n newid a soniodd y gallant yn aml ddod o hyd i botiau bach o arian i'w hychwanegu at welliannau i fannau chwarae. Tynnodd sylw at le gwag o dan Ysgolion sy'n Canolbwyntio ar y Gymuned yn adroddiad yr ADCCh ac awgrymodd y gallai'r syniad o Ysgolion sy'n Canolbwyntio ar y Gymuned fod yn rhywbeth i bwyllograu craffu ei godi yn ddiweddarach.

Roedd Mike wedi cydnabod pwysigrwydd Cynghorau Cymuned a grwpiau hunangymorth wrth gynnal a chadw mannau chwarae a soniodd fod Cyngor Sir Fynwy yn aml yn dod o hyd i gronfeydd bach o arian i'w hychwanegu at welliannau i fannau chwarae.

Cadarnhaodd Becky fod gwaith parhaus gyda'r Swyddog Ysgolion Cymunedol, Lisa Grant, sy'n eiriolwr mawr dros chwarae. Soniodd fod Lisa Grant yn aelod o'r grŵp strategaeth chwarae a bod cyfathrebu da rhyngddynt. Cynigiodd Becky wirio'r gofod gwag yn yr adroddiad a darparu mwy o wybodaeth.

- Gwnaeth y Cynghorydd Jackie Strong sylwadau ar bwysigrwydd ystyried anghenion a dyheadau merched. Tynnodd sylw at y ffaith bod merched yn defnyddio parciau a mannau agored yn wahanol i fechgyn, yn enwedig yn ystod eu harddegau, ac efallai na fyddant yn cael mynediad i'r mannau hyn oherwydd ffactorau fel ofn troseddu. Pwysleisiodd yr angen i sicrhau bod lleisiau merched yn cael eu clywed a bod eu hanghenion yn cael eu diwallu, gan awgrymu y gallai nodweddion fel meinciau crwm ar gyfer cymdeithasu fod o fudd. Soniodd hefyd am bwysigrwydd clybiau chwarae a chymdeithasol trefnus i ferched a menywod ifanc, gan nodi eu heffaith ar lesiant yn y blynyddoedd diweddarach.
- Cododd y Cynghorydd Howarth ei bryder ynghylch amseriad ac effeithiolrwydd grantiau cyfalaf ar gyfer mannau chwarae. Cwestiynodd faint o amser a roddir i gymunedau i benderfynu ar eu hanghenion a'r gefnogaeth a dderbyniant. Pwysleisiodd bwysigrwydd cynnal arolwg llawn o bawb yn y gymuned cyn penderfynu cael gwared ar ardal chwarae. Mynegodd anesmwythyd ynghylch y cynigion a phwysleisiodd yr angen i ymgysylltu â phlant o bob grŵp oedran i sicrhau bod eu hanghenion yn cael eu diwallu. Soniodd hefyd na ddylid gadael ardaloedd yn wyllt ac wedi gordyfu os caiff mannau chwarae eu cael eu tynnu.
- Gofynnodd y Cynghorydd Jackie Strong am eglurhad ar y gofod gwag o dan Ysgolion sy'n Canolbwyntio ar y Gymuned ar dudalen 65 o'r adroddiad. Nododd fod sylw byr wedi dod i law yn ddiweddarach, ond nid oes dim byd yn y prif flwch. Awgrymodd y gallai'r syniad cyfan o Ysgolion sy'n Canolbwyntio ar y Gymuned fod yn rhywbeth y dylai un o'r pwyllgorau craffu ei godi yn ddiweddarach yn ei raglen waith ar gyfer y dyfodol.

Ymatebodd Mike drwy gydnabod pwysigrwydd Ysgolion Bro a soniodd fod gwaith parhaus a chyfathrebu da rhwng y tîm chwarae a'r Swyddog Ysgolion Bro, Lisa Grant. Nododd fod Lisa yn eiriolwr cryf dros chwarae a bod ymdrechion ar y cyd i ddatblygu cyfleoedd chwarae mewn ysgolion. Soniodd Mike hefyd y byddai'n gwirio'r adroddiad ddwywaith i sicrhau nad oedd dim wedi'i fethu..

Crynodeb y Cadeirydd

Diolchodd y Cadeirydd i'r Swyddogion am eu gwaith caled a daeth i'r casgliad bod y Pwyllgor yn cymeradwyo'r adroddiad..

8. Blaenraglen Waith y Pwyllgor Craffu Pobl.

Cytunodd y Pwyllgor i rannu eitemau mis Gorffennaf drwy gynnal cyfarfod Arbennig – cytunwyd ar 16 Gorffennaf yn ogystal â'r 22ain. Cododd y Rheolwr Craffu'r adroddiad 'Sir y Noddfa' a oedd wedi'i fanylu yng Nghynlluniwr Ymlaen Llaw'r Cabinet a'r Cyngor a chytunodd y Pwyllgor y byddent yn hoffi ei graffu cyn i'r Cabinet ystyried yr adroddiad.

9. Cynllunydd Gwaith y Cyngor a'r Cabinet.

Nodwyd cais y Cynghorydd Bond am golofn ychwanegol i dynnu sylw at y goblygiadau i ddefnyddwyr gwasanaeth er mwyn helpu craffu wrth ystyried blaenoriaeth ei hychwanegu at unrhyw raglen waith yn y dyfodol.

Cytunodd yr Aelodau i ychwanegu Sir y Noddfa at y Cynllun Arbennig ar 22 Gorffennaf 2025.

10. Cadarnhau cofnodion y cyfarfod blaenorol.

Derbyniwyd cofnodion y cyfarfodydd a gynhaliwyd ar 30ain Ebrill 2025 fel cofnodion gwir a chywir o'r cyfarfod a gynhaliwyd. Gofynnodd y Cynghorydd Strong am ychwanegiad at ei sylwadau a wnaed ynddynt "yn sgil dyfarniad y Goruchaf Lys".

11. Cyfarfod Nesaf: Dydd Mawrth 22ain Gorffennaf 2025 am 10.00am.

16eg Gorffennaf 2025 am 10yb.

The meeting ended at **1.20 pm**